

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt. 1/2 évre 6 frt. 1/4 évre 3 frt. 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt. 1/2 évre 7 frt. 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.
HIRDETÉSEK: 6-hasábos petty sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
 ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)
Telefon-szám: 161.

Hőbortok nyara.

Arad, július 22.

(=) Akkora a meleg, hogy Várnán a néppárti uraknak megrepedt a fejük. Mert csak hasadt fővel lehet ilyeneket prédikálni a népnek:

•Keresztények! Ma gyűltetek össze, hogy vallástokat és tót nemzetiségeteket megvédjétek! Hogy megmutassátok, hogy már elég volt az elnyomatásból. Most újra keresztre feszítik Krisztus urunkat és ugyanazok, a kik először: a zsidók; kövezték meg őket, nehogy újból is sikerüljön nekik a gonosz tett. Vigye el őket az ördög! Azok uralkodnak fölöttetek, a kiket ti fizettek! Azok, a kiknek szolgáitoknak kellene lenniök, mert az a szolgálta, a kit fizetnek és az az ur, a ki fizet. Mutassátok meg, hogy ti vagytok urak és hogy ők a ti szolgáitok. Ok, a kik a ti verejtékkel szerzett pénzetekből élnek, isznak, esznek, az alispánok, szolgabírák és jegyzők. Korbácsoljátok ki őket, úgy mint az Ur hűtelen szolgáját megveri. Mert ők hűtelen szolgák! . . .

Es így tovább. Aztán mondja valaki, hogy Zichy Nándor ur nem — bolondok grófja?

A várnai esetről komolyan csak az ügyészség beszélhet. Ezek a népbolonditók nem érdemelnek már nyomdafestéket, csak — börtönt.

Hát szóljunk azokról, a kik még nem jutottak ideig, de a kiket szintén nagyon megviselt a nyári forróság.

Az ellenzék nem nyugszik s nem hagyja nyugodni a nemzetet. Országos

izgatottság felkeltésén fáradozik, mikor napról-napra hirdeti, hogy a Bánffy-kormány ilyen, meg olyan rituális érdekeit alkudja el az országnak, csak hogy kormányon maradhasson.

Ezzel párhuzamosan, tekintet nélkül a millenniumra, ellenzéki apostolok barangolják be az országot, verik fel a vidéket küszöbön álló választások véshíreivel, minden vasárnap másfelé hordozzák meg a véres kardot, mintha Bánffy-Hannibál a kapuk előtt állana már.

Az ellenzék, élén a nemzeti párttal szuggerálta az országnak, hogy nyári vagy őszi hajtóvadászat réme fenyegeti az ellenzék pusztulós feltűnően megfogott — vadállományát. Most aztán kerültek után futkosnak az emberek, kombinációk özöne kap szárnyra s az ország népe minden komoly ok nélkül bele jut a választási hadjárat kellő közepébe.

Már tavaly nyáron is azt hirdették, hogy Bánffy báró elküldi a tisztelt házat Ábrahám kebelébe. Novemberben kegyetlen téli választásoktól remegtek az egyházpolitikai harcban szétugrasztott ellenzéki hadak. Majd márcziust tartották gyanus hónapnak, azért akarták leszurni Caesárt, a tavaszi obstrukció sápadt Cassiusai. Április szeszélyes hónap. Szép és rut idő könnyen változik akkor. Hátha Bánffy báró áprilisi tréfája — a parlament feloszlátása lesz?

A millennium első napjaiban egy júliusi választástól féltettek zsenge vetéseiket. Most már megint októberben lesz meg a Bánffy szüretje, úgy vélik, s a bátorság bizony az inukba száll.

Mióta a miniszterelnök az ország kormányzatának élére került, egy pillanatra sem szünt meg az az aggodalom, hogy a nemzetre fog apellálni, hogy a szabadelvű párt nagy politikai sikerének ügyét, a nemzet ítélőszéke elé viszi.

Am azért, mert az ellenzék még államában is a parlament korai feloszlátásának lidércnyomását érzi mellére nehezdedni, még nem következik, hogy balsejtelme be is teljesedjék.

Erre ma még hiányzik minden tárgyi bizonyíték. — S bár lehetősége kizárva nincs, azért nagyon kár mégis a millenniumi esztendő derekát — a nyári hónapokat — megzavarni csak azért, mert novemberben vagy decemberben esetleg — megtér — ha ugyan megtér — ősciához az 1892—97-iki országgyűlés.

Hát hiszen látjuk, hogy a millennium esztendő ragyogó sikereinek összhangját az ellenzéknek érdekében áll megrontani azzal, hogy az ünnepelni vágyó s gazdasági munkájával különben is elfoglalt nemzetet behajítja egy korai korteskedés, szervezkedés, szóval egy költséges próbamegmozgítás vigalmaiba.

Am az ellenzéknek e vak lármája az ország népét ne tévessze meg. Végezze napi munkáját, a kedvező gazdasági évről bőségesen hordja be, aztán záródokoljon ide Budapestre, hogy része legyen a nemzet magasatos ünnepében.

A magyar gazda arasson, csépeltesen, gyűjtse csak isten áldását. Ha pedig gazdasági dolgait elvégezte, szakítson magának időt megnézni az ezredéves országos kiállítás, mely hű tükörben mutatja

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A János regénye.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
 Irta: Szilárd György.

I.

Jánost, a favágót, a tavaly előtti tél nagy elkeserítette, amennyire csak a barát hitzegése a barátot elkeserítheti. A tél, a favágók egyetlen igaz barátja, nagyon enyhén viselkedett: alig fagyott. A tűzifa nem kell s így a munka is kevesbedett. Dühös, gyűlöletes szemekkel méregette János a diszbundás és télikabátos halandókat, akik más években nem értvén a favágók fortélyos mesterségét, a János talentumát kellett, hogy igénybe vegyék és honorálják.

— Más valami után nézek! — Mondá otthon a horpadt orru asszonynak, a feleségének. Es azzal indult a városháza felé, ahol a szegény emberek özök-mókját szokták adó miatt kótyavetyélni. Epp jókor jött. Egy meglehető állspothat levő szekeret és két lovat liosítottak. János kilencvennyolcz forintot megszerezte az egész mindenséget s ezzel felcsapott fuvaros embernek.

Az üzlet nem ment rosszul. A fuvaros ember különbnek tartja magát, mint a gyalogszerrel élő. Es joggal. A fuvaros ember eljár messze földre; már t. i. alsóvárosra, felsővárosra, lát különféle embereket,

asszonyokat. De kivált asszonyokat. Igen, János az egykori favágó, aki valaha csupán a fa és fa között ismert, különbséget: ez a fa puha, ez kemény! ez a fa sok parazsat ad s több meleget tart, — mondom, ez a János kezdett az asszonyok közt is különbséget tenni.

Es igaza is volt.

Egyik asszonyban — már a hogy a szemök járása is mutatja — több a lélek a tűz, mint a másikban. Egyik után jobban bomlik a férfinép, mint a másik után. Lám, az ő horpadt orru felesége után, pedig sok pénzt keres a fehérnemű mosással — nem bomlik senki se. Egy némelyik asszonyért még emberhalál is esik. En istenem mi lehet ennek az oka? . . . Pedig van rá eset, van . . .

II.

Történt egyszer, hogy János, amint lovait az alsóváros felé hajkorászta — szemet fuvarozott, — egy kuczki asszonnyal találkozott, a ki Jánosnak a szeme közé nézett. Elnézte magát János is. Hogy, hogynem, de bis az megtörtént, hogy János visszanézett.

Es nézd el, nézd . . . Visszanézett az asszony is. Sőt: meg is állott: Babonáság kell hogy legyen, mert még a János loval is megállottak.

Az asszony közeledett.

— Kend fuvaros ember?

— Az volnék.

— Volna egyetmás elszállítani valóm.

— Honnét?

— Az uramtól . . .

— Ej, ha! . . .

— Nem becsült meg. Ott hagyom. Elmék a komaasszonyomhoz.

Megegyestek.

Az asszony férje valamelyik koromában tivornyázott, vagy tán el is ment világgá valamerre, amikor az asszony az otthonát odahagyta. Utközben amikor költözött, felült a szekérre az asszony is János mellé és elmondta az élete sorját.

Jánost mindez keveset érdekelte, hanem annál jobban esett neki, hogy a szekér döngése oda rázta az asszonyt egészen közelébe.

Fekete haja, kék szeme volt az asszonynak s a termete se volt leromolva a munkától. János kezdte összehasolítani az asszonyával. S egyszerre rajött, hogy ő az ő hiteltársával szárnnyen bevan csapva.

Eleinte védekezett. Ej, lári fári? Hiszen hallotta ő, úgy szokták mondani, hogy jobb a a másé! De mégis . . . Mégis! O ugy érezte, hogy rá van szedve. Hogy ki szedte rá, az már mindegy! Elég az hozzá, hogy ő rá van szedve.

— Hm, — szólalt meg János, — és ha az ura visszatérne?

— Bánom is, én felelte az asszony villogó szemekkel. Megmutatom, hogy ki vagyok én! Akad férfi, a ki megbecsül . . . S Jánosra nézett.

a nemzet haladását, a magyar munka diadalát, gazdasági és ipari fellendülésünk örvendetes képét.

Az ellenzéki vándor apostolok hadd barangoljanak tovább. Várnánál messzibbre úgy sem vihetik.

Az oláh pénzügyek kulturális alapja.

A Tribuna egyik legközelebbi számában az oláh pénzügyekről, mint kulturális tényezőkről elmélkedik s azt a nézetét fejezi ki, hogy idővel a 48 oláh pénzügyet mindenike fog teremteni egy közmívelődési alapot. Fejtegetéseit adatokkal támogatja annak bizonyítására, hogy a jelzett irányban eddig is minő szép sikert tud fölmutatni egy néhány takarékpénztár. Er adatokból kitetszik, hogy a pénzügyek közül — a többit nem számítva — öten mintegy 83.308 forint 92 krt áldoztak részint állandó alapokban, részint rendszeres évi segítségekben román kulturális célokra és pedig a szászvárosi Ardeleana 18.562 frtot, a kolozsári Economul 3748 forint 40 krt, a szelistyei takarékpénztár 9201 frt 59 krt, a szilágy-somlyói Silvana 1688 frt 18 krt, a szász-sebesi Sebesana 1928 frt 81 krt, a nagyszabeni Albina pedig 48.179 frt 94 krt.

A többi pénzügyekre nem találunk adatokat, de úgy vesszük ki e cikkből, hogy a többi is siet ilyen kulturális alapokat teremteni s azokivül mindenik meghozza évenként a maga áldozatát az oláh közmívelődés oltárára. Hogy évenként mekkora összeget tehet ki ez, megítélhetjük, ha fölteszük, hogy az összes 48 intézet átlag egyenként minden évben csak 500 forintot fordít e célra. Ez összesen 24.000 forint összegnek felel meg, a mely a EMKE évenkénti 40—50.000 frt kulturális budgetjévei szemben is igen tekintélyes összegnek felel meg.

Divatban van nálunk ezért az oláhokat hibáztatni ama czímen, hogy a pénzügyeket a nemzeti törekvések szolgálatába állítják. Nem volna-e helyesebb, ha a rekrimnácziók helyett a magyar pénzügyek követnék az oláhok példáját?

Miniszterek nyaralása. Bányffy Dezső br. miniszterelnök nejével együtt üdülő utra távozott. Pénteken Ischlben a király ő felsége kihallgatáson fogadja a miniszterelnököt. Szombat este Bánffy Dezső báró nejével együtt Ischlből Ostendébe utazik 10—12 napi tartozkodásra. Budapestre a miniszterelnök alkalmasint csak augusztus közepe felé érkezik

Jánosnak erre eszébe jutott az első, az elhalt felesége. Szép asszony volt az is, de tán ez még is szebb. S hozzá sokat ígér.

Hogy mit ígér az asszony és hogy ő mit vár, azt nehezen tudta volna megmondani. A vallás, az erkölcs tilalma, a kárhozat rettegése, mint névtelen, homályos érzetek kavargtak a lelkében, amikor az asszony bizalmasan hozzásimulva panaszkodott.

Mindjobban vonzódtak egymáshoz.

III.

Itt is, mint az ó-testamentomban, az asszony volt, aki kezdte.

A szalma-özvegy meglátta a János feleségét, — véletlenül magával vitte János a heti piacra — és elcsodálkozott. Azonban nem árulta el, hogy ismeri az embert; nem akarta Jánost zavarba hozni a felesége előtt. János is úgy tett, mintha sose látta volna: agyarára szorította a pipáját s káromkodva csapott a lovai közbe.

Kis idő múlva János a „platz“-on állott, amikor a szép szalma-özvegy arra lépdelt.

— Sajnálom kendet . . . Mondá a szalma-özvegy s rátartón haladt el János mellett és vissza se nézett.

Hm, nagy sor ez! — Töprengett magában János. — De hátha megtudja az asszony? De másrészt, kinek miköze hozzá? Hiszen azért van tiz parancsolat, hogy be kilenczet betart a ember, vétkezhet egy ellen . . . ha senkise tudja. Mért nincs csak egy paran-

vissza s ekkor ül össze a szüenidő utáni első minisztertanács, amelyben a költségvetés összeállítását kezdik meg. Felső Magyarországon elterjedt azon hírek, amelyek szerint a miniszterelnök és neje szabadságuk egy részét Fenyőházán, Rózsahegy mellett, fogják tölteni, e szerint tévedésen alapulnak, mert a miniszterelnök utazás-iránya nem is érinti a kassai-oderbergi vasutat. A miniszterek közül a nyári hónapok alatt csupán Daniél és Darányi miniszterek fognak állandóan a fővárosban tartózkodni.

Okos hang Romániából.

Arad, július 22.

A bukaresti Lumea Noua a párisi magyarelles gyűlésről nagyon érdekes cikket írt. E gyűlésben Oroszország cselészövényét látja, a mely oda tendál, hogy az erdélyi román mozgalom szításával meggyöngítse az osztrák-magyar birodalomnak akcióképességét. Azután a magyarországi románokról ekképen ír:

Hogyha a bérezeken tuli románok nem oroszbarátok, hát akkor ezen az ország határain kívül történő furcsa manifesztáció nem kompromitálja-e őket, nem tesz-e nekik több kárt, mint jót? Ha pedig ők valóban oroszbarátok, akkor hogyan adhatunk mi nekik támogatást; mi, a kik azt tartjuk, hogy Oroszország a mi legkérelhetetlenebb ellenségünk, a mely állam el akar ámitani minket azzal, hogy nekünk adja Erdélyt, hogy azután annál biztosabban elnyeljen minket?

Szükséges volna, hogy a bérezekentuli románok és az országban lévő összes ligák hivatalosan nyilatkozzanak, vajjon helyeslik-e, vagy sem Flourens elnöklete alatt a Wagram-teremben megállapított komaságot? — Tudni szeretnők azt, vajjon a románok is támogatójuknak tekintik-e Oroszországot?

Az új olasz kormány bemutatkozása.

Arad, július 22.

A fölújított olasz kabinet bemutatkozása a kamarában körülbelül 200 képviselő és nagyszámu közönség jelenlétében történt meg tegnap. Luzatti, Brinetti, Visconti-Venosta és Peloux minisztereket élénk rokonszenvvel üdvözölték. Midőn Visconti-Venosta el akarta foglalni helyét, Cajetani hozzálépett és elvitte egy félreesőbb zugba, ahol hosszasan értekeztek és végül barátságos kézzorítással búcsuztak.

Rudini rövid nyilatkozatait nyugodtan hallgatták meg. Némi érvulatot keltett, hogy a hadi budget 1897-re és 1898-ra az afrikai hitelt bele nem számítva 239 millió lirára van

előirányozva; az igaz, hogy 245 millió előirányzatra voltak elkészülve. Azt beszélük, hogy a kormány bizonyos retormokkal hét milliót akar megtakarítani.

Miután Rudini a szenátusban is elmondta nyilatkozatait, a kamarában folytatták az e hó 10-én félbeszakított tárgyalást a szociális javaslatról. Imbriani aláírásokat gyűjt a kormány ellen irányuló indítványra, ez azonban aligha lesz tárgyalható a szüenidő alatt.

Imbriani különben már most is hevesen megtámadta a kormányt és különösen az új embsreket. Visconti-Venostának szemére vetette, hogy amint egykor Napoleon előtt hajlongott, úgy hajlong majd a két osászár előtt. Olaszországnak a hármass szövetségben az a föladata, hogy Ausztria-Magyarországnak biztosítsa azokat az olasz tartományokat, amelyeknek még birtokában van és hogy Triesztben és a partvidéken akadályozza meg az esetleges lázadásokat.

A kamara azonban nem volt hajlandó az ily kifakadásokat hosszasan hallgatni és csak derűtséggel fogadta Imbriani szavait. Rudini maga így kiáltott fel:

— Ez csupa badarság!

Rudini ezután kijelentette, hogy épen nem akarja kikerülni a kamara szavazását. Imbriani újra felszólt, de szavai elhangzottak a keletkezett zajongásban.

IDÓJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 órakor 759.1 milliméter, délután 2 órakor 757.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 22.6, délután 2 órakor C° + 30.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 2, délután 2 órakor DN. 4. Felhőzet: reggel derült, délután felhős. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Az anyakönyvi felügyelői kerületek új beosztása.

Arad, július 22.

Percezel Dezső belügyminiszter július 16-ikáról kelt körrendeletével az anyakönyvi felügyelői kerületek eddigi beosztásában nagy jelentőségű változásokat tett. Két új anyakönyvi felügyelői állást szervezett, ezenkívül számos kerületet egész ujonan osztott be.

Mint minket közlelő érdeklőt, első sorban azt említjük meg, hogy Arad szab. kir. város és Aradvármegye kivétettek a dévai anyakönyvi felügyelői kerületből és augusztus 1-től kezdődő hatállyal a temesváribariba osztattak be. Csánádvármegye szintén kiválik eddigi kerületéből, a szabadkaiából és a nagybecskerekai kerületbe lesz beosztva.

csolat, teszem azt: ne tégy rosszat. Akkor mindjárt tudná . . . Azaz akkor sem tudnánk semmit se. Mert ami jó egynek, rossz lehet száznak! Hm, bajos ebben eligazodni, csak anyai bizonyos, hogy jó lenne azt a szalma-özvegyet megvigasztalni.

János ezután gyakran találkozott a szalma-özvegygyel. Sokan tudták vagy legalább sejtették, hogy János nem a felesége kedvéért pedri a bajuszát, egy idő óta. Sőt ez is megtörtént, hogy ha János betért egy félliterre a „Három farkasok“-hoz, a szép szalma-özvegy is bevetődött. (Különben is nem lakott messze a „Három farkasok“-tól.)

Egyszer egy gazdag torontáli sváb nagy áldomást fizetett a fuvarosoknak, a mikor a szalma-özvegy is odavetődött és rendszer helyett a János oldalánál elfoglalta.

Vigan voltak. A czimbalmos vigan pattogtatta a talpalávalót:

Batról jobbra, jobbról balra,
Göndörödik a haja . . .

A röndér, mert a jó röndér sose hiányzik a mulatozásból, — a bajt csak a bolond ember keresi fel — nagy repektussal beszélt a sváb gazdagságáról. Bor volt mindenki előtt s a sváb szinte megveszekedett jó kedvében. Nem fért a bőrébe. Dalolt, tapsolt, hujaházott, majd oda állt a szalma-özvegy áttelenebe s nem tudta leveuni róla többé a tekintetét. Egyszer aztán, kocintás után, kivette a degesz bugyellárisát a mándli szebéből, oda tet-

te maga elé az asztalra s azt kérdezte Jánostól, nagy feketén lángoló szemével az asszonyra sandítva: Hogy az az asszony? Mi az ára?

— He — he — he — Nevetett János. Már ennek itt, la?

— Igen.

— Mi a szösz? Tán megakarja venni?

— Meg!

Jánosnak tetszett a dolog. De az asszonynak is, aki nagy kíváncsian leste, hogy ugyan mennyire taksálják.

— No-no, — sürgette a sváb — Ki vele!

— S engem nem is kérdeznek? — Szólt meg a szalma-özvegy enyelgő nehezteléssel.

— No, no — mondta a sváb szelidítve — ha a „junge Frau“ is akarja.

— Es kend oda adna engem?

— Hát már mért ne? — felelte János, mi közben kérges tenyerével az asztal alatt lopvást megszorította az asszony kezét. (Ami annyit tett: hogy iszen tréfa ez mind.)

— Száz forint, úgy hiszem, nem lesz sok érte — mondá János ravaszul, a sváb szemé közé nézve.

A sváb szó nélkül nyitotta ki a bugyellárisát s egy pillantás múlva ott kéklött a szász János előtt. Aztán a tenyerét nyújtotta János elé, aki bele is csapott gyors elszánt-sággal. Aztán az asszony elé tartotta a kezét, s ki szinte megnézte a svábot, mintegy becsüldgetve, aztán szintén belecsapott a sváb tenyerébe.

Az ország többi kerületeiben beállott változtatások a belügyminiszter körrendelete szerint, melyet közérdekű voltánál fogva sietünk egész terjedelmében közölni, a következők:

60224. sz. M. kir. belügyminiszter.

IV. i.

Körrendelet valamennyi törvényhatóság közönségének.

A folyó évi állami költségvetésben két új anyakönyvi felügyelői kerület felállítására engedélyeztetvén, az anyakönyvi felügyelői kerületek jelenlegi beosztását ezennel a következőkben módosítom.

A beregszászi anyakönyvi felügyelői kerület székhelyét Beregszászról Máramaros-Szigetre, a nyíregyházi anyakönyvi felügyelői kerület székhelyét Nyíregyházáról Debreczenbe helyezem át. Ung- és Zemplén vármegyét Sátoralja-Ujhely székhellyel külön anyakönyvi felügyelői kerületre egyesítem. Jász-Nagykun-Szolnok vármegyét az egrai anyakönyvi felügyelői kerületből a nyíregyházi ba illetőleg debreczeni ba, Gömör- és Kishontvármegyét a losonci anyakönyvi felügyelői kerületből a egriba, Zólyomvármegyét a rózsahegy-i anyakönyvi felügyelői kerületből a losoncziba osztom be.

Továbbá Krassó-Szörény vármegye területét Lugos székhellyel külön anyakönyvi felügyelői kerületre alakítom, Csánád vármegyét a szabadkai anyakönyvi felügyelői kerületből a nagy-becskei ba, Aradvármegyét és Arad ssab. kir. várost a dévai anyakönyvi felügyelői kerületből a temesvári ba, Széchenyi vármegyét a nagyenyedi anyakönyvi felügyelői kerületből a dévai ba, végül a Kis-Küküllő vármegyét a marosvásárhelyi anyakönyvi felügyelői kerületből a nagyenyedi ba osztom be.

A nyíregyházi anyakönyvi felügyelői kerület székhelyének Debreczenbe való áthelyezése folyó évi október hó 1-én, egyéb intézkedéseim pedig f. évi augusztus hó 1-én lépnek életbe.

Budapest, 1896. évi július hó 16-án.

Perozel s. k.

Midőn az állami anyakönyvvezetés nagy fontosságú intézményében az anyakönyvi felügyelet területi beosztásában beállott e kiváló jelentőségű változásokat — az ország összes hírlapjait megelőzve — bejelentjük, nem mutaszthatjuk el igaz elismerésünket nyilvánítani a belügyi kormány fejének, Perozel Dezsőnek, ki nem csak az intézmény megteremtésében, de — úgy látszik — annak fejlesztésében is érdemeket kíván magának szerezni.

No, ilyen vásárt, a török-világ óta nem látott a felsőváros. Ennek meg kell inni az áldomását. Bort ide korcsmáros! A czimbalmos pedig ne sajnálja a verő pálozóját!

Zengett a nótá s újra folyt a bor.

A sváb egyszerre felemelkedett a helyéről, hogy utána néz a lovainak, no meg hogy milyen az időjárás odakünn.

Ez alatt a pár percz alatt csoda történt. Valaki sietve loholt a hírről a „Három farkas” hoz.

Jön a János felesége!

Aki erre az újságra leghamarább kereket oldott, az a szalma özvegy volt. A hír valónak bizonyult, mert ime, elig két percz múlva a hitese feleség, a szegény szerető asszony nyitott a korcsmába.

Gyere ide feleség! — kiáltott János a belépő asszonyhoz, legkevésbé se savarodva meg — ilyál, no! — S azzal a félig üres poharat, amit a szalmaözvegy ott hagyott, újra megtöltve, oda állította a felesége elé, levonva azt a lócsára maga mellé.

Az embereket megbabonázta a János lélekjelenléte. Egyébiránt nem sok idő maradt a bámészkodásra, mert a nótá hangzott, a bor pedig fogyott, szakadatlanul.

Ebben a pillanatban a szörnyülködés böllete harsogta tul a mulatók zaját. A sváb volt, aki rémülettől kimeredő szemekkel nézte a szalmaözvegy helyén vigyorgó horpadt orru asszonyt.

Nem volt titok az, hogy az anyakönyvi felügyelői kerületek első beosztása sok kívánnivalót hagyott fenn s maga a miniszter is jó eleve jelezte, hogy ezt az első beosztást távolról sem tekinti véglegesnek, de igyekezni fog azt — a gyakorlat nyújtotta tapasztalatok mérlegelésével — hova tovább megfelelőbbé tenni. Valamint jelezte annak idején azt is, hogy az anyakönyvi felügyelői kerületek egymelyike sokkal nagyobb területű, semhogy azt — a kellő felügyelet gyakorlata érdekében — változatlanul meghagyni lehetne.

Az állami anyakönyvvezetés tizedik hónapjában, ime már is beváltotta ígérését a miniszter s a területi beosztáson oly változtatásokat tett, miket az állami anyakönyvvezetés intézményének minden barátja csak örömmel és meglelégedéssel üdvözölhet.

Különös meglelégedéssel tölthet el az új beosztás minket aradiakat, mert hiszen mondani sem kell, ugy is tudja mindenki, hogy Arad és a vármegye mégis inkább Temesvár, mint Déva felé gravitál.

Az anyakönyvi felügyelő személyében beállott változás pedig — nem kicsinyelve az eddigi felügyelő: Barosay Béla érdemeit sem — egyenesen egyike a legkedvezőbbeknek.

Aradnak- és Aradvármegyének új anyakönyvi felügyelője Vertán Péter a mi emberünk, tőlünk vitték el Temesvárra. Aradmegyének 15 éven át volt tisztviselője, kit emellett mindnyájan képzett és kötelességtudó embernek ismerünk, bizonyára meg fogja találni a módot arra, hogy új hivatásában szűű földjének hasznos fia legyen s azt az intézményt, melynek vezetése néhány nap mulva itt az ő kipróbált kemere lesz bizva, tovább fejlessze és erősítse.

Tanulmányok a kiállításból.

— A pavillonok őriásai. —

Budapest, július 21.

Ha terepfelosztást akarunk végezni a kiállítás terrenumán s a merkantális vonalat Karikás oszárójánál húznók meg, bátran nevezhetnök az ettől délre eső részt — az apróbb csarnokok miatt — külvárosnak, az északra esőt belvárosnak s a nyugati erődnek, mert míg az előbbi magában foglalja a nagyobbára legnagyobb szabású pavillonok csoportosát, addig az utóbbi mintegy erődítvényt képez Vajdahunyad lovagvárával, a reneszánsz csoport gyönyörű

— Nekem nem ez az asszony kell! — ordítá a széket felragadva.

Ha rőndér, meg Pityi Nagy István ott nincsenek, meg bizony ember halál esik Azok tartották két oldalt a svábot.

De a svábot nem lehetett egy könnyen lecsendesíteni. Lármasott, toborszékölt és követelte a másik asszonyt.

A János felesége mit sem értett. Sőt akkor se lett okosabb, a mikor a rőndér a sippába fujva az odaérkező őrjáráttal terelni kezdte az egész társaságot a kapitány elé.

Ennyire azonban még se ment a dolog: mert János egy esdő pillantással a feleségére majd a svábra sandítva, suttymban vissza adta a szásat a sváb atyafinak!

A sváb eleinte bámul, de aztán a körülállók vihogásából megértette a dolgot.

— Oh Du Spitsbub! — mondá, egyben a békepotharát megrendelve.

Aztán tovább mulattak.

III.

— No, ugy-e, kend is fél ám az asszonytul? Láttuk! — mondta valaki Jánosnak, oldalba bökkve a vitézkedő férfit.

— Hát — felelte János komor lemondással — aki az asszonytul nem fél, az az istentől se fél...

Szólt s egyet rántva a mándliján, nagyot ivott.

palotacsoportja, a hadügyi és tengerészeti csoportok veszedelmes ágyni, lövegei és hadászati tárgyaival.

A posta, telegráf és telefonhivatal helyiségéből gyönyörű kilátás nyílik a pavillonok őriásaira. Ezek közé sorolhatók a magyar állam bányászata és kohászatainak, a gépgyáraknak s a m. kir. állami vasutak diósgyőri vasgyárának, továbbá a XV. csoport papír és sokszorosító iparnak csarnokait.

A bányászat és kohászat kupolás csarnoka nagyon sok kincset és érdekes drágaságot zár magában. A kupola alatt szép, sóból taragott piramis látható, mely a maros-ujvári bányából való, hasonló só-piramist az akna-szlatinai bányáigazgatóság is állított ki. E piramisok körül csoportosulnak: Verespatak, Vörösvágás, Urvidly, Körmőcsés Selmezbánya, Széllakna gazdag bányáinak gyönyörű ásványgyűjteménye. Az északi bejáratnál egy fél méter átmérőjű sárga, haos akát körlap vonja magára a figyelmet, mely valódi unikum a maga nemében s 15 ezer frt értéket képvisel.

Nem kevésbé feltűnő a kupolán tul elhelyezett aranyseszt lépény. Ez a folyó évi január havi termés eredménye. — Átmérője 2 méter, sulya 10025 kgr. Aranytartalma 48'6, ezüsttartalma 949 kgr. Finomsága 990. értéke 250,866 korona.

A vörösvágási nemes opál-bánya káprázatos kővei roppant értéket képviselnek s szimpójuk bódító katást gyakorolnak a szemlélőre.

Nagyon érdekes látványt nyújt a selmezbányai érozuzó modellja, melynek működésre képes, ügyes szerkezetű gépezete azonban elromolván, az üzemben tartás bemutatására alkalmatlanná lett.

Ugyancsak az északi bejáratnál van a körmőcsbányai éremverő intézet teljes collekturája azon arany-, ezüst- és bronz-érmekből, melyek Szent Istvan, illetve 1000 év óta 1896-ig verettek. — Az érmeket készítő éremverő két példánya is megemlíthető.

Magától értetődik, hogy a vasipar minden rendű és rangu feldolgozása nagymennyiségű példányokban van itt raktározva.

Ezen pavillon átellenében van a csarnokok egyik remeke: a közlekedésügyi és vele szemben a géposzarnok. Az előbbben osupa vasuti mozdonyok vannak. Ezek között számos miniatúr lokomotív van kiállítva, melyek nagyon hasznos szolgálatot tennének valamely közép-iskola fizikai szertárában.

Szintén be vannak mutatva a Dunán épült komáromi „Erzsébet”, a pozsonyi „Ferencz József”, a feketevári, vásárosnáményi és szolnoki tiszai, a viznai Arva és osengeri Szamoshid modelljei, nemkülönbön a most épülő dunai fővámháztéri hid kis méretű alakja.

Elragadóan szép a Munkács, Visegrád és Pétervárad diorámája, valamint Fiume és Abbázia látkepeessége; előbbi előtt Ő Felsege a király, utóbbi előtt pedig imado... királynéknak márvány mellszobra van elhelyezve.

Még két lokomotív kolosszus és egy hóhárnyó köti le a csarnokban a figyelmet, melyek indulásra készen állnak.

A látogatók itt nem igen tolazkodnak s oly siri osend uralkodik, mintha egyáltalán élőlénynak bemennie nem is volna szabad.

De annál nagyobb ellentét van a szomszédos géposzarnokban. Itt egész napon át zúgnak-bugnak a gépek. Itt a Fleischher olajtó masinája, ott Schember önműködő gabona mérlege, majd amott Vörner és társa vizerőre alkalmazott malomkereke, még tovább a Vulkan-féle vaseszterga gépezete zavarja a osendet.

Gazdasági gépek kézi-, gőz-, ló- és villam erőre berendezve oly fényes kiállítást képeznek, hogy az embernek szinte kedve támadna felcsapni milliómosnak csak azért, hogy ezeket a osinos jószágokat megvásárolja.

Előrendű hazai gépgyáraink kivétel nélkül képviselve vannak itt. De ennek dacára kevés élelmességet árulnak el. A reklámhoz vajmi keveset értenek.

Létezésükről csak ugy vehetni tudomást, ha a géposzarnokban kiüggesztett firmájuk szemükbe tűnik. De arról egyetlen kiállító sem gondoskodott, hogy a oség létezését a látogatók előtt megörökítsék.

A két évvel ezelőtt Budapesten tartott nemzetközi egészségügyi és demográfiai kongresszuson például részt vett a többi között egy amerikai kereskedő is, ki 3000 drb. doboz teát osztott szét a közönség körében. Ezen reklám belekerült ugyan néhány 100 forintjába, de gazdagon visszatérül neki, mert ma Budapesten több tüzletben az ő teáját árulják.

A magyar nagyiparos és gyáros még nem ismeri a reklámok fontosságát, pedig az nagyon hasznos befektetés.

A kiállítás igazgatósága, a Feszti és a legnagyobb kép tulajdonosai már felhasználják a reklámot. Ok adnak ki kalauzokat, csak hogy megfizettetik a közönséggel, a mi a magyar élehetlenségnek eklatansabb bizonyítéka.

A pavillonok óriásai közé sorolható a m. kir. állami vasutak díósgyőri vasgyára, a melyben szép és hasznos készítmények sokasága látható.

Ugyanilyen óriás a papír és sokszorosító ipar csarnoka is. Itt eleven pezsgő az élet. A gépek szakadatlanul működnek, a munkások sűrűnek forognak, a cségek megbízottai méreg drágán kínálják készítményeiket.

Ez is egy óriási üzleti téves eljárás. A helyett, hogy a közönség vásárló kedvét felbresztenék, olcsó árt szabva a gyári készítményeknek, azokat sokkal drágábban akarják nyakukra sózni, mint a hogy harmadik kézből megszerezhetni. Ez által elriasztják a vevőket, a mi érthetetlen üzleti eljárás. Sajnálják ezt a pár forintot, a mit ingyen tárgyak kiosztása útján saját teher lapjukra kellene írni. Más államok kiállításain egész szakkönyvtárakat lehet beszerezni reklám fejében ingyen, nálunk pedig a közönség pumpolására utasik valamennyi kiállító. Esért a közönség bámul, de nem vásárols a ki ezt tenni akarja, elmegy a bazarokba s ott szerzi be a kiállítási emlékeket.

RÉBUSZ.

IDÓJOSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Július 23. —

Helyenként csapadék. — Zivatarok. — Hősiyedés.

Affendakiszt elfogták.

— Saját tudósítónktól. —

Máramaros-Sziget, július 21.

Affendakiszt, Kázár Ambrus elfogatása óta Széles-Lonka környékén bujdosott az erdőben. Kázár Ambrus a nála volt pénzt társának adta át, hogy az a pénzt felhasználhassa szökésének elősegítésére. Affendakiszt, ki egy szót sem tudott magyarul, csak nagyon nehezen boldogulhatott, különösen pedig azért, mert Máramaros-sziget környékén mindenki tudta, hogy a szökevény rab a közelben tartozkodik. Akár hol jelent volna meg emberek között, mindenütt felismerték volna. Hogy tehát az elfogatásnak ne tegye ki magát, az este, a mikor Kázárt elfogták, egy kis fiút kért fel, hogy nozzon neki ételt Széles-Lonkáról.

Ez a körülmény csaknem vesztét okozta. A kis fiú elment a községbe, hol a kiskereskedésben összevásárolt minden féle étket. Itt elmondta a kereskedő kérdészködésére, hogy azt a község melletti erdőben egy ismeretlen úri embernek viszi, a ki megbizta azzal, hogy vásároljon neki kenyeret és húsételt. A kereskedőben felmerült a gyanu, hogy hátha Affendakiszt az, a ki megbizta a kis fiút. A kis fiút tehát egy darabig marasztalta és azalatt a csendörökért küldött.

A csendörök a kis fiút előre bocsátották, maguk pedig utána mentek. A mikor arra a helyre jöttek, a hol a kis fiú megbizójának kellett volna lenni, az ösmeretlen férfit már nem találták ottan. Affendakiszt látta jönni a csendöröket is, kik nem voltak eléggé óvatosak. Affendakiszt keresték mindenütt, de nem találták sehol.

Mialatt a rabszökevény után minden bok-

rot felkutattak, azalatt ez az erdő mélyében tartózkodott. Nappal nem mert egy lépést sem tenni előre. Csak éjjel bujt ki rejtekhegyéről, akkor is csak a legnagyobb óvatossággal mert tovább menni. A vadonban gyümölcsösrel táplálkozott. Tegnap hétfőn reggel, jött a mokrai havas aljába. Az uton egy vén anyókéval találkozott, a kitől kenyeret és pálinkát vásárolt. Német-Mokráról egy vándorlegény szalonnát, sajtot, kenyeret és bort adott neki, a melyből egy napra jóllakott. A vándor legény értett szerbül és Affendakiszt így beszélhetett vele. A vándorlegénynek elmondta, hogy szeretne a lengyel határra jutni. Az örömmel utbaigazította. Egyszeremind megkérdezte Affendakisztól, hogy miért nem megy a községbe, hol szívesen adnak utbaigazítást neki. Affendakiszt azt hozta fel neki, hogy azért nem megy az emberek közé, mert valami politikai csinjáért üldözik. Azt hazudta a vándorlegénynek, hogy mert társait felbujtogatta az előjáróság ellen, azért kellett neki szöknie.

A vándorlegény annyira megsajnálta, hogy még adott Affendakisznak egy nagy karéj kenyeret és sajtot. Affendakiszt elhatározta, hogy a hétfői napot átaluszsza valami rejtekhegyen. Sziklaoduba bujt és ott elaludt. Este menydörgés zavarta fel álmából. Nagy vihar vonult el a vidék fölött. A vihar miatt nem hagyta el rejtekhegyét, noha szándéka volt az éjjel tovább bujdosni.

Ma reggel tehát ott maradt buvóhelyén. Délután azonban oly nagy szomjuság fogta el, hogy kénytelen volt előbujni. Az utra ült ki és várta míg valaki jő. Kis idő múlva egy paraszt atyafi közelgett, kitől vizet kért. Az atyafi azt mondta neki, hogy jöjjön a legközelebbi pásztorgunyhóhoz, a hol kaphat vizet. Affendakiszt nem tudta már szomjuságát türtöztetni, ezért tehát készségesen engedett a felszólításnak. Fél óra gyaloglás után elértek a pásztorgunyhóhoz, a hol Affendakiszt mohón kiitta a neki nyújtott vizet. Affendakiszt itt biztonságban vélt lenni. Alig egy fél óra múlva azonban észre vette, hogy a pásztor és társa suttogni kezdenek: valószínűleg felismerték.

Azért tehát minden bucsuszó nélkül eltávozott, de alig tett néhány száz lépést, több férfi szaladt utána. Affendakiszt futásnak eredt s annélkül, hogy tudta volna merre, eljutott Német-Mokra határába, hol egy csendörrel találkozott.

A csendörnek felkelt a menekülő Affendakiszt és le akarta tartóztatni. Affendakiszt teljes erővel földhöz vágta a csendört, a ki azonban felkelt a földről és üldözőbe vette a szökevényt, kit két munkás fogott el és adott át a csendörnek. A csendör a két munkás segítségével összekötözte Affendakiszt kezét és Német-Mokrára kísérte, hol személyazonosságát megállapították. Affendakiszt egészen kimerült volt a husz napi bujdosás után.

HIREK.

Arad, július 23.

Napirend:

Július 23. Östörtök. Róm. kath. naptár: Libor P. — Protestáns naptár: Libor P. — Görög-keleti naptár (július 11.): Euphem. — A nap két 4 óra 29 perceskor, nyugszik 7 óra 42 perceskor. — A hold két 7 óra 47 perceskor, — ayagszik 2 óra 45 perceskor.

Július 25. „Krisztina-bál” Menyhásán.

Július 30. A Körös ármentozító társulat rendkívüli közgyűlése Borosjenőn délelőtt 11 órakor.

Augusztus 19. Jegyzőválasztás Boroshebesen. Szabadsgáharozli emléktárgyak országos mazenma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van azerdán és szombatoss 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Pálzari iskola, földszin.

Vonatok indulása Aradról. Budapest felé: Személyvonatok reggel 3.—, d. e. 11.20, este 9.35, tehervonat személyszállítással d. u. 3.56, gyorsvonat 8.18 d. e. Csabáig: 5.10 reggel naponta, 12.— délelben (csak pénteken.) Tóvis felé: Személyvonatok 6.30 reggel, 4.30

d. u. tehervonat 7.25 este, gyorsvonat 7.08 este, Soborsinig: Személyvonat 2.30 d. u., Radnágig: 6.55 reggel (csak vasárnap, ünnepnapok és búcsúnapokon.) Temesvárig: Személyvonat 6.20 reggel, 11.25 d. e., vegyesvonat 5.— d. u. Szeged felé: Személyvonat 4.45 reggel, 8.45 d. e., vegyesvonat 4.10 d. u. Nagy-Halmágy felé: Személyvonat 6.35 reggel, 1.50 d. u., vegyesvonat 11.55 d. e. Mezőhegyesig: Vegyesvonat 2.20 délután.

Vonatok érkezése Aradra. Budapestről: Személyvonat 6.05 reggel, 8.17 d. e., 5.55 d. u., gyorsvonat 6.52 este. Csabáról (minden pénteken) 7.— reggel. Szolnokról: 8.47 este. Tóvisről: Személyvonat 8.55 este, 6.54 reggel, 10.50 d. e., gyorsvonat 8.08 reggel. Radnáról: (csak ünnep, vasárnap és búcsú napokon) 9.19 este vegyesvonat, mindennap d. u. 8.12 tehervonat személyszállítással. Temesvárról: Személyvonat 3.44 d. u., 10.55 este, vegyesvonat 0.43 d. e. Szegedről: Személyvonat 6.42 este, 10.25 éjjel, 8.45 d. e. Nagy-Halmágy felől: Személyvonat 8.38 d. e., 6.31 este. Vegyesvonat 11.05 d. e. Mezőhegyesről: Vegyesvonat 12.50 délután.

Haroz a békében.

— Saját tudósítónktól. —

A nagy nap, mely elé már hetekkel ezelőtt félve nézett minden katona, tegnap lezajlott. Békében várták az ütközetet, barát-barát ellen küzdött, az ágyu csak a hangjáért szólott, puska csak békésen ropogott s mégis aki végig nézte azt a mozgalmas jelenetet, egy-egy pillanatra mintha kételkedett volna a béke létezésén.

Fárasztó, nehéz nap volt a tegnapi, a végnélkülinek tetsző marschok, a nehéz, megvakított borju, a fojtó por még csak hagyján, de az a retentő hőség, mely parázként szakadatlan égette a test minden porozikáját, végre is kimerítette a legszívósabb szervezetet is s nem csoda, ha a napon többen hullottak el a háziezredtől, mint a menyi egy pár hetes manőveren szokott elhullani. Igaz, hogy első napja is volt ez a nagy napoknak, a szervezet még nem edződhetett hozzá a manőveri munkákhoz, de legalább izlettetőt adott az „ujjcsoknak” a továbbiakról, ha keserűt is.

Az a haroz, mely tegnap érte el végki-fejlését, már napokkal ezelőtt vette kezdetét. Az aradi helyőrségnek már napokkal előbb jelezve lett, hogy folyó hó 22-én vagy 23-án egy huszárezred: a 15. Pálffy huszárezred vonul be Aradra Nagy kikindáról, azon szélzatt, hogy a várost hatalmába kerítse. Ezzel szemben az aradi helyőrség azt a feladatot kapta, hogy védje meg a várost a betörni szándékozó huszárság ellen. E végből, már kedden reggel hat század gyalogság vonult ki Uj-Panát és Mikalaka alá s ott a Marostól Szentleány falváig terjedő félkörben előőrsöket állítottak fel az ellenség fogadtatására. Ez a hat század kedd reggel 4 órától este 8 óráig volt szolgálatban a kijelölt helyen, de a huszárság közeledéséről, semmi hírt kiküldött őrzáratai által nem nyert. Este 8 órakor a házi ezred másik fele: 6 század vonult ki az említett helyre felváltandó az ott levőket s ez a rész este 8 órától tegnap reggel 4 óráig, egyfolytában teljesítette az előőrsi szolgálatot. A vidéket egész éjjel őrzáratok, ozirkáltak be, de az ellenség még a részükre kémtelére megszabott területet nem érte el. Ez a hat század reggel nem is vonult be már a várba, hanem felvett állásában várta az ezred másik részét, mely reggel 8 órakor hozzájuk csatlakozva, részint megerősítette, részint kiterjedésében megnagyobbította az általuk elfoglalt védvonalat. Hozzájuk csatlakozott továbbá a 3. Hadik huszárezred három eskadronja s a szentmiklósi tüzérség.

A haroz a kémzemlére kiküldött őrzáratok között reggel felé már itt is, ott is kezdetét vette, 7 óra felé pedig már az ellenséges huszárság őrzáratai jobb helyen támadták meg a védők előőrsöit, részint hogy ezzel az általuk tervezett áttörési pontról a figyelmet elfordítsák, részint hogy az ellenség erőit s ez erőknél mikénti elosztását megláthassák. A védelem feladatát teljesítő rész előőrsői azon-

ban minden támadást visszavertek, sőt egy három emberből álló őrzőjáratot annyira megkergettek, hogy az őrzőjáratot vezető káplár rohamában lováról leesett s okvetlen fogságra kerül, ha a kergetők nem futnak a többiek után, a káplárt a földön hagyva. Így azonban a káplár rögtön lovára kapott és egy pillanat alatt elvágatott.

Rövid idő múlva aztán megjelent az ellenség előrése egy huszárvadron s utat akarván magának törni, őrlött attackban vágatott a mieinknek az Uj-Panát előtti Világos felé eső réten keresztül. A gyalogság a kukoricából szakadatlan sortűzzel fogadta az előretörőket s vissza is tartotta. Nemsokára aztán megjelent a „Gros“, melynek láttára működésbe jöttek a tüzéség ágyúi s szakadatlan tűzzel nyomta vissza az előnyomulást. Egy szünet nem akaró menyörgés, aprózva a gyalogság puskaropogásától, töltötte be a léget, mignem felhangzott a harcz végét jelző „Abschlag“ kürtszava.

A harcz lefolyásának megbeszélésére hangzott fel erre a trombita hangja, melyre a tiszték mind félkörbe gyűltek a hadsereg felügyelője előtt.

Br. Schönfeld tábornagy reggel óta részt vett az egész műveletben kíséretével: Waldstätten József tábornagy hadtestparancsnokkal, Pokorny Herman altábornagy, zászlóaljparancsnokkal és br. Spiegelfeld József vezérőrnagy dandárparancsnokkal. A megbeszélés alatt báró Schönfeld a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a háziere, a huszárság helyes kiképzése felett az aradi helyőrség feladatát megfejtettek itélt.

Ezután a gyalogság, huszárság és tüzéség arcvonalba állottak a mezőn s zene mellett diszfelvonulást tartottak br. Schönfeld tábornagy előtt.

11 órakor indult meg a katonaság a mezőről s Mikalának keresztjénél délután 3 órakor vonult be fáradtan, kimerülten a várba és kaszárnyákba.

A dicőség tehát meg volt, de áldozatokba is került. Míg a nehéz és pengő sorban keresztülvitt menetelés is, de főleg a folyton erősebbé vált hőség folytán sorban kiderültek a szívszűkítések, edzettségek is. Valami 110-en mondják fel a pályázatot, köztük több önkéntes, kiket aztán kocsiakra raktak s úgy vittek az ezred után. Akik pedig a kocsiakra el nem fértek, azok ott maradtak az utcselen, s hová ledültek kimerültségükben, míg nem magukhoz tértek s lassan hazavánszorgtak az ezred után a várba.

A huszárságnak is volt egy súlyos rebesztése: a rohamban lováról leesett s karját törte. Pokorny Herman lóva is megbekrosodott a ledobás lovasát; a tábornok azonban mint kitűnő lovas, nyomban újra nyeregben termett.

A harcznak sok nézője akadt a civillek között is főleg a biciklisták voltak nagy számban képviselve, kik között dr. Wiener Gyula orvos nem egy kidült, vagy napszúrászt kapott katonát részassított nyomban segélyben.

A nehéz napot kedélyes áldomány fejezte be tegnap este a tisztikaszinóban, mely után a vendég még az esteli vonattal Petre utazott.

Lapunk zártakor vesszük a hírt, mit épen ezért csak fenntartással közlünk, hogy a tegnapi katonai gyakorlatok két emberéletet kivántak áldozatul. Egyik őzhuszárlóváról leesett, s ha igaz a hír, melyek különben ezertanuk mint bizonyosak állítanak, szörnyet halt. Egy gyalogos közlegény pedig a tikkas forrásában napszúrászt kapott már szintén

meghalt. Két huszárlóváról leesve karját törte. Lebukott a lóról Nechvalsky tábornok is, de szerencsére komolyabb baja nem esett. A 33-ik gyalogezredből mintegy 200 ember dől ki az öldöklő forrásban, ezek között igen sokan komoly betegek. A gyakorlaton részt vett legöregebb katonák sem emlékeznek arra, hogy valaha ehhez hasonló strapát állottak volna ki. Az önkéntesek csaknem valamennyien kidültek, olyanok is, kiket minden fáradságot elbíró fiuknak ismertek.

Ismételjük, hogy csak fenntartással reprodukáljuk ezeket a híreket s mihielyt alkalmunk nyílik, alaposágukról megbizonyosodni, lesz még néhány szavunk a történetekhez.

— **Kabdebó Kálmán anyakönyvi felügyelő.** Budapestről, bár nem rendes levelezőnkől, mégis eléggé megbízható kézből kapjuk az érdekes hírt, hogy az augusztus elsejétől újonnan rendszerezett, két anyakönyvi felügyelői állás egyikére Kabdebó Kálmán Arad megye világi járásának volt főszolgabíróját szemelték ki. Ugy hisszük, velünk együtt sokan, igen sokan örvendének azon, ha e hírnök valóban bizonyulna, mert Kabdebó Kálmán Arad megyében, kivált pedig Világoson igen jó emléket hagyott maga után.

— **A borosjenői ármentostó társulat közgyűlése.** A Felső-Fehér-körösi ármentostó és belvisszabályozó társulat a borosjenői község ház tanácstermében július hó 30-án délután 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A hét pontból álló tárgysorozat legérdekesebb pontja a töltés-építéshez szükséges 100 ezer forinjos kölcsön megszavazása és a kölcsön vétel módozatainak megállapítása. A közgyűlést Soly mossy Lajos báró orsz. képviselő, társulati elnök hívta össze.

— **Az aradvárosi adókvívő bizottság** folyó hó 24-én délután 9 órától kezdve a hadogás, bankizlet tulajdonos, törvényszéki beoszt., béltisztító, bérkocsi tulajdonos és bérlők III. osztályu kereseti adóját fogja megállapítani.

— **A lyceum mint katonai kórház.** Ismételtben szó volt már lapunkban arról, hogy az aradi lyceum épületét netalán mozgosítás esetében — a magyar közoktatásügyi miniszter engedélyével — katonai kórházzá alakíthatják berendezni. Emlegettük egyezsereg mind azt is, hogy a lyceum helyiségeinek megszámlálására Arad vármegye alispánjának elnöklété alatt vegyes bizottság alakul. E bizottság, melyben az aradi várparancsnokság, a temesvári katonai építészeti osztály, az aradi kir. államépítészeti hivatal egy-egy tagja s Himpfner Béla gymnasiumi igazgató is részt vesznek — ma reggel 9 órakor tartja meg a szemlét.

— **Római kiküldött a ferenczrendieknél.** A szent ferenczrendiek szegedi házában most folyik a generális vizitáció. Minden három évben a nagy káptalani gyűlés előtt egy római kiküldött szokta bejárni az ország szerzetes házeit. Jelenleg ez a római kiküldött Szegeden van. Neve Elese Theodorik. Kíséretében van Erdős Aurél zeckeméti házfőnök és egy szekretárius. A vizitáció körülbelül három napig fog tartani. A nagy káptalani gyűlés augusztus hó kilencedikén lesz Gyöngyösön.

— **A divatról.** Most már megállapították a könnyű és világos szövetek nagy diadalát, melyek körül a gázse, a selyem mousseline, de különösen a linon játssza a főszerepet. Magától értetődik, hogy mindezek a lenga szövetek sötétebb selyemmel vannak alábélelve. A nagy fehér virágos kék foulard, vagy világos zöld alapon a csitromszint virág, vagy ágás minta, továbbá a verbéna- és barackszin alapu foulardok a legpompásabb fogatban is rendkívüli diadalt aratnak. A kajszinbarack színárnyalat oly elegans s annyira új meg, hogy nem igen fog még e nyáron általánosává válni. Siessünk azonban előre figyelmeztetni a

szőke hölgyeket, hogy ezt a színt sem az ő számúra fedezték fel és hogy olyan sok más szép, rózsásfehér arcbőrűkhöz illőbb szín van, hogy átengedhetik a barnáknak ezt az új színt, mely különben szép és nagyon kedvelt lesz. Ezekből a színektől élénkebb árnyalatokban gyönyörű magas övek és nyakgallérok készülnek. Szinte vágyat kelt bennünk a fekete haj és sötétebb arcbőr után, hogy ezzel a szép színnel ékesíthesük fel magunkat. Egyébként semmiben se mutatkozik valami feltűnő változás. Mindig, és mindgyere jobban viselik mint valaha a különféle alakú gallérokat, melyek minden derékhez alkalmasak. Most is a mély ráncsu, ugynevezett „swiklis“ szoknya és a mindenáron laposodni akaró ujjak a kedveltek, a ballon-ujjak tiltakozásai dacára, melyek sehogy se akarnak hátrébe szorulni Jelenleg az ékítés okos legtöbbször a hölgyeknek. A plastron, valamint a szoknya alján számos apró fodrokat lehet látni, néha keskeny csipkével szegélyezve vagy gyakran keskeny fekete bársonnyal a szélén. Ez a legújabb divat. A ráncos vagy még inkább a mellvertes öv, mely néha az egész derekat kópezi, szintén egyike az elegans újdonosságoknak. A fekete és fehér, csipke, de különösen a fehér csaknem valamennyi öltözéken ékeskedik, mintha felhőkbe hullana rájuk. A sok különbözőleg alkalmazott betét szintén nagyon ékíti a fiatal leányok ruháját, kik még nem mernek valódi csipkét viselni.

— **Munka elől a halálba.** Egy dologkerülő, iszákos ember, Birucz Mitru kuvini illetőségű arató munkás vetett végett életének az elmúlt vasárnap hajnalban Abfal Ferencz puskotai tanyáján az istálló egy kiálló gerendájára akasztotta fel magát és mire észrevették már halva volt. Az öngyilkos július 8-án érkezett több gyoroki csúgóval Pankotára, de sehogy sem tudott beletörődni a munkába s egy ízben meg is szökött, úgy hogy esendőrkkel kellett visszahozatni. Vasárnap aztán semhogy dolgozzék, egyet gondolt s a munka elől megugrott a halálba. Felesége és öt gyermeke maradt kenyér nélkül.

— **Lopások a városban.** Gligor Péter aradi lakos virág-utca 1 szám alatti házába eddig még ismeretlen tettesek, az alatt míg ő távol volt, betörték és több rendbeli ruhát és három pár czizmát loptak el husz forint értékben. — Fürst Béla aradi kocsmárosnál hetesi minőségben volt Czapos Béla alkalmazva. A napokban a kocsmáros arra a felfedezésre jutott, hogy a borát valaki megdézsmálta. Utána járt a dolognak s csakhamar rajta is csippte a lopás. A lopott palackokat napközben valahonnan kicsente s kamrába ásta el. Valami 7-8 liter borral borral telt üvegeket találtak így meg a kamrában.

— **Tűzek.** Gróf Wenckheim Frigyes uradalmához tartozó földvári pusztán egy 100 frt értékű szénakazal, az újkigyósi határon pedig egy 600 frt értékű szalmakazal égett el. Hogy mi okozta a tűzvészt, mindeddig megállapítva nincsen.

— **Tetten ért zsebtolvaj.** Hudár György mezőberényi lakos tulbecsülte a tehetségét, mikor azt hitte, hogy fényes nappal, minden feltűnés nélkül zsebelheti ki az embereket. Vakmerőségét legutóbb Mokos Menyhért paptamási lakoson ekarta bebizonyítani, de pörül járt, mert észrevették éppen midőn annak zsebéből a pénzes tárcsát kivette és elfogták. Adták a békési járásbírósnak.

— **A gyújtogatók** Szőke Gergely feketegyarmati lakos nagyon megharagudhatott valamiért Lakatos Sándorra, mert boeszujában feigyújtotta három öl széles és három öl magas árpakaszáját, melynek értéke 100 frtra volt becsülve. A járásbírósnak küldték. Simonka Péter rétegyházi lakos háza és gazdasági eszközei 180 forint értékben elégték. A vizitáló kiderítette, hogy a tűzvészgyermekek követték el.

— **Álvás közben meglopta.** Kovács János mezőberényi lakos Baczó István, mikor az az udvaron aludt, megmota a zsebéből 190 frtot ellopott. A tolvajt a békési járásbírósnak küldték.

GYÁSZRÓVAT.

† Idősebb Kristóffy Józsefné. A makói társadalom előkelő családjai közül többeket, első sorban a Kristóffy családot ért súlyos gyász,

melyről részvételt vettük a következő gyászjelentést:

Idősebb Kristóffy József, valamint gyermekei József, Erzsébet, Aranka és János, továbbá renye Völgyesi Ernesztin, vejei Koronkay Ferencz, és Dr. Molitörisz Kálmán, unokái Erzsé, Andor, Edith és Józsi, valamint a megboldogult testvérei özv. Pietsch Józsefné, özv. Hégewald Henrikné, az ös. rokonság nevében fájdalomtól megt. szívvel jelentik a legibb hit, a, anya, apa, nagyanya, testvér és rokon idősebb Kristóffy Józsefné születésű osik-somlyói Csiki Gizellának élete 56-ik, boldog házassága 36-ik évében, hosszas szenvedés a halotti szerzők átjatos felvétele utáni folyó hó 20-án éjjeli 11 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemét folyó hó 22-én szerdán délután 4 órakor fog. k a makói róm. kath. sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise pedig folyó hó 23-án osüörtökön délelőtt 8 órakor fog a boldogult leiki fűvéért a makói róm. kath. szentegyházban bemutatni. Makón, 1896. évi július hó 21-én. Béke lengjen a drága halott hamvai felett!

† Vandenese Sándor, a 38. gyalogezred főhadnagya egy hosszán beküldött gyászlap szerint hosszas betegség után meghalt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a várból.

Az aradvidéki ág. hitv. evang. esperesség gyűlése.

Iskolaszéki ülés.

A lapunk tegnapi számában közzétett sorrend szerint tegnap délelőtt az egyházmegyei iskolaszék ülésével vette kezdetét. Első sorban az egyházmegye részéről kiküldött körlelkészek tették meg jelentéseiket az iskolák látogatása által mával szerzett tapasztalataikról és jelentéseik kapcsán az iskolaszék a következő általános jellegű határozatokat hozta. Az ének iskoláiban az egyházmegye által elfogadott metódiatura alapján tanitassék. Az statisztikai kimutatások úgy az iskolák, mint az egyházak állapotáról pontosan vezetendők. A körlelkészek utasítatnak, hogy jelentéseikben ne csak az iskolákban, de egyúttal az iskolafentartókkal szemben tapasztalt hiányokra is figyeljék. Délután 4 órakor volt az egyházmegyei gyámintézet közgyűlése, melyen világi részről esuttal először elnökölt Fábry Sándor, békésmegyei, alispán, ki igazi pro.

szellemtől áthatott megnyitjában nemcsak a maga részéről adott programot, de egyúttal megjelölte azt az utat is, melyet követve ezen intézmény csendes működésével az államfelgató irányok jó utra terelése által nemcsak az egyháznak, de egyúttal a hának is kiváló szolgálatára lehet.

Az este 6 órakor tartott esperességi értekezleten végre Koron Pál esperes részletes előterjesztést tett a ma 8 órakor az ág. h. ev. egyház imatermében tartandó közgyűlés munkarendjére nézve.

A gyámintézet gyűlése.

Délután 5 órakor vette kezdetét az esp. gyámintézeti ülés az imatermében. Az ülés jegyzőkönyvének vezetésére felkérte Nye me o z János.

Az ülés a világi elnök dr. Fábry Sándor, békésmegye alispánja nyitotta meg, gyönyörű szavakkal esetelvén azt a magasztos hivatást, melyet a hit, a vallás követ s azt a szép feladatot, melyet a gyámintézet tűzött ki maga elé: elősegíteni, istápolni az egyházakat, segíteni az ügyefonyotakat, fel emelni az elesetteket. Az elnök szavai mély hatást gyakoroltak az egybegyűlte s a gyűlés ifj. J e s z e n s z k y Károly egyházi elnök indítványára az esmedne elnöki megnyitót egész terjedelmében jegyzőkönyvben örömitette meg.

ifj. J e s z e n s z k y Károly mezőberényi lelkész, egyházi elnök olva. a fel ezután évi jelentését, mely szerint adományok fejében összesen 298 frt 76 fr. gyűlt egybe.

A gyűlés ezután a következő határozatokat hozta:

1. Az imaházban perselyek állítatnak fel.
2. A szabad rendelkezésre álló összegből a Leopoldianumra 5 frt adományoztatik.
3. Az egyházelnöki évi jelentés jegyzőkönyvbe foglaltatik. Az egyház pénztárnoka

ifj. J e s z e n s z k y Károly egyházi elnök, jegyzője N y e m e o z János.

4. A számvizsgáló bizottság számadásai minden év december 31-én zárandók be.

Ezután a gyűlés a számvizsgáló bizottság számadásait átvizsgálván s helyesnek találván a segélyért folyamodók kérvényei felett határozott.

A patele k község és özv. M o o z k o v o s á k n é folyamodtak a kerülethez segedelemért, melyet az ülés mindkettőnek megadott.

Ezután az egyetemes gyámintézeti elnöki szék betöltésére nézve történt meg a választás, melyre egyhangulag S á r k á n y Sámuel püspök választatván meg, elnök az ülést beárta.

Este 6 órakor esp. gyűlési előértekezlet volt az imatermében, melyben a mai közgyűlés napirendjét ismertették.

Az esperességi gyűlések főrésze ma délelőtt zajlik le, melyre ma reggel városunkba érkezik az arad-békési ág. h. egyházkerület esperességi felügyelője Z s i l i n s z k y Mihály kultuszminiszteri államtitkár.

A gyámintézeti isteni tisztelet ma reggel 7 órakor veszi kezdetét, melyen a szónoklatot Z s i l i n s z k y Endre megyházi lelkész fogja tartani. Isten tisztelet után azonnal egybeül az esperességi közgyűlés.

TÁVIRATOK.

Nász József főherczeg családjában.

Budapest, július 22. (Saj. tud. táv.) Illetékes helyről megerősítik a hirt, hogy Mária-Dorotya királyi herczegnő előbb polgári formák szerint fog házasságot kötni Fülöp orléansi herczeggel. A polgári esketést — hir szerint — Perc z e l Dezső magyar belügyminiszter fogja végezni.

Minisztertanács.

Budapest, július 22. (Saj. tud. táv.) Ma délután 4 órakor hosszabb ideig tartó minisztertanács volt, a melyen részt vettek az összes miniszterek és amely csaknem kizárólag folyó ügyeket tárgyalt.

A miniszterek vakációja előtt ez volt az utolsó minisztertanács.

Hamis váltó.

Budapest, július 22. (Saj. tud. táv.) Tegnap a kereskedelmi banknál két 700 frtos váltót adtak be. Egyiket kifizették, de a második gyanúsnak tűnt föl. A bank ügyvédje a Délmagyarorsági Bankhoz fordult felvilágosításért s ott bevallották, hogy a váltó hamis, de mert egy igen előkelő állásu uról van szó, tekintse a váltót rendezettnek. Mikor az ügyvéd visszatért a bankba, akkorra a bank a váltót már tényleg vissza küldte Temesvárra.

Erdeklődve várják az ügy fejlődését.

Bánffy báró utja.

Budapest, július 22. (Saj. tud. távirata) Bánffy Dezső báró miniszterelnök ma megkezdte vakációját. Nejevel együtt Bécsbe utazott, ahonnan tolytatja utját Ostendeig. Itt három hetet fog tölteni.

Munkások egy vonat ellen.

Budapest, július 22. (Saját tud. távirata.) Kispeszt községe hosszú idő óta valóságos hadi lábbon áll a budapest — szentlőrinczi helyi érdekű vasuttal. Részben a rendetlen közlekedés, részben az aránylag nagy uti költség és a vasuti alkalmazottak durvasága miatt ütött ki a háboruszkodás, a mely napról napra elkeseredettebbé válik. Mintegy hat héttel ezelőtt Kispesten omnibusz vállalatot alakítottak s azóta a kispesztiek nagy része

ezt használja. Különösen a munkásnépre nézve kedvezőbb is ez a közlekedési eszköz, mert Kispestről 6 krral olcsóbban juthatnak ezzel be a fővárosba, mint a vasuttal, s az omnibusz ott áll meg utasaival, a hol parancsolják. Reggel 6 órakor ezrével jön a sok munkás a községből a főváros szélén levő gyárakba s a társaskocsik egészen a gyárig szállítják őket. Este 6 órakor minden nagyobb gyár előtt omnibusz kocsik állanak a várják a kijövő hazafelé tartó munkásokat. A helyi érdekű vasutnak érzékeny veszteséget okoz a vállalat, — a mely különben a község védő szárnya alatt működik — s az igazgatóság sok akadályt gördített már eléje. Tegnap este a fővárosi rendőrséghez fordult pártfogásért s ez ma reggel 6 órakor a főváros kispesti uti határánál utját állotta a befelé jövő társas kocsiknak. A munkások hiába kérték, hogy engedjék a kocsikat a gyárak felé menni s ne tartóztassák fel őket utjokban, mikor munkára mennek, a lovas rendőrök nem mozdultak el az utról. A határon túl a vasuti vonal kispesti részén a Szt.-Lőrincz felől jövő vonat közeledett. A felbőszült munkás tömeg megrohanta a vonatot, a sineket karókkal, kövekkel eltorlaszolta s a két utolsó vasuti kocsit összetörte. A vonat személyzete és az a néhány utas, aki benne volt, elmenekült bántódás nélkül, a megtámadott két utast azonban teljesen összerombolták. Csakhamar ottermett a kispesti csendőrség s a dühöngő munkástömeget ennek kellett szétkergetnie. Különben talán az egész vonatot szétrombolják.

Az idegenforgalom.

Budapest, július 22. (Saj. tud. távirata.) A fővárosba tegnap összesen 16685 idegen érkezett a vonatokon. Ebből a keleti pálya udvaron jött 8842, a nyugati 7174, a délin 1169. Elutazott a fővárosból összesen 16458 utas. A keleti pályaudvaron 8848, a nyugati 7428, a délin 687.

Goluhovszky Bécsben.

Ischl, július 22. (Saját tud. távirata.) Goluhovszky gróf külügyminiszter tegnap éjjel 11 óra 25 perczkor innen Bécsbe utazott.

A bécsi francia nagykövét

Páris július 22. (Saját tud. táv.) Hir szerint Lozé nagykövét 1897 januári választásoknál Nordmegyében senatus jelöltül lép föl és nagyköveti helyét Cambon algiri főkormányzóval töltik be.

Romániai képviselők nálunk.

Páris, július 22. (Saját tud. távirata.) A „Temps” egy távirati tudósítása szerint a román képviselők egy része részt fog venni a Budapesten tartandó interparlamentáris kongresszuson.

Kréta.

Páris, július 22. (Saját tud. távirata.) A Havas-ügynökség jelenti Athénból, hogy a kréti nemzetgyűlés legutóbb muzulmán képviselők részvételével megválasztotta a bizottsági tagokat. Addig, amíg a szultán válasza a kréti követelésekre meg nem jön, sok formális üléseket tartanak. Szombat óta összeütkezés nem volt.

Maud herczegnő esküvője.

London, július 18. (Saját tud. távirata.) A királyné Windsorból Maud herczegasszony esküvőjére ideérkezett. Meglátogatta a walesi hercegi párt s midőn innen távozott, az indus kíséret lovai megbokrosodtak, a kocsit felfordult és a kíséret egyik tagja megebestült. A királyné a Buckingham palotába hajtattott, it. azonban a királyné távozása után a negyedik emelet egyik szobájában tűz ütött ki.

China és Japán szerződése.

Peking, július 22. (Saját tud. távirata.) Tegnap irták alá a China és Japán között kötött kereskedelmi szerződést, mely 29 szakaszt tartalmaz és a simonoseki szerződésen alapszik.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —
Budapest, július 22.

Gabonaüzlet: Buzát ma ismét gyengén kínáltak, a vételkedv tartozkodó volt a vezényelt lanyha maradt. Elkelt alig pár ezer métermázsza buza 2 1/2—5 krajczárral alacsonyabb áron.

Határvidéküzlet: Daczára az Amerikából 1/3 ota magasabb ártolyamnak nálunk lanyhán indult az üzlet s igen csekély forgalom mellett úgy zárult is.

Zárul 12 órakor:

Ószi buza	6.31—6.32
Tavaszi buza	—
Buza május—júniusra	—
Tavaszi tengori	8.68—8.70
Ószi tengori	8.90—8.91
Tavaszi zab	—
Ószi zab	5.18—5.15
Tavaszi rozs	—
Ószi rozs	5.20—5.21
Tavaszi repese	10.45—10.50

Értéktőzsde: Változatlanul indult, de később, bécsi magasabb jegyzésekre nálunk is némi emelkedés állott be.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	388.20
Magyar hitelrészvény	390.—
Osztrák államvasút	382.25
Lombard	245.50
Jelkölög hitelbank	245.50
Rima-Murányi	289.—
Villamosvasút	—

S Z E Z S Ü Z I É T.

— Július 22. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 51 forint — krajczár, krosnyber 51 forint 50 krajczár hordó nélkül, per 100 liter 1/2 beleértve 35 frt fogyasztási adót. Száritott moslék 5 frt 20 kr. métermázsánként.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, július 22. d. u. 5 óra.

Buza bánási uj	6.55—6.90
Buza tiszavidéki	6.80—6.95
Buza pestvidéki	6.55—6.90
Buza fejmegyey	6.55—6.90
Buza bíoskai	6.95—7.—
Rozs uj, elsőrendű	5.60—5.85
Rozs uj, másodrendű	5.55—5.60
Arpa takarmány	—
Arpa égetni való	—
Arpa sörfőzdői	—
Zab	6.20—6.60
Tengeri bánási	8.85—8.90
Tengeri másnemű	8.80—8.85
Káposzta-repoze bánási	9.65—10.20
Köles	—
Buza márczius—április	6.66—6.68
Buza szeptember—október	6.31—6.32
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	5.20—5.22
Tengeri május—június	8.91—8.92
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	8.68—8.64
Zab márczius—április	—
Zab szeptember—október	5.14—5.15
Káposzta-repoze augusztus—szeptember	10.45—10.55

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. július 22.

Magyar aranyjárdék 4%	122.25
Magyar kronajárdék 4%	99.25
Magyar arany 4 1/2%	124.75
Magyar ezüst 4 1/2%	101.50
Magyar keleti vasút 1876.	121.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.25
Magyar nyeremény-sorsjegy kölcsön	152.50
Tiszassabályozási és szegedi kölcsön	189.50
Osztrák papírjárdék	101.75
Osztrák járdék arany	101.75
Osztrák járdék ezüst	128.50
Koronajárdék	101.—
1860-iki Államsorsjegy	147.—
Osztrák-magyar bankrészvény	975.—
Magyar hitelbank részvény	890.—
Osztrák hitelbank részvény	868.70
Osztrák-magyar államvasút	868.—
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.50
Német birodalmi márka	58.75
London	119.85
Páris	47.60

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Pécsi Napló. Örvendünk az érintkezésnek. Kartársi üdvözlötünk!
V. M. (Arad) Köszönik. Mihelyt terünk megengedi, köszölik.

REGÉNY CSARNOK.

Hogyan hal meg az ember.

Irta: Zola Emil.

Francziából: Éber Ernő.

(Folytatás.)

Három hétig tart már a betegség. Ot konziliumot tartottak már és a legnagyobb orvosi kapacitásokat hívták el. A szobalány is segít a fiuknak anyjuk ápolásában és daczára a vigyázatnak, mégis a szoba egy kissé rendetlen. Nincs már remény, az orvos kinyilatkoztatotta, hogy a beteg bármely órában meghalhat.

Egy reggel, mikor a fiuk azt hiszik, hogy elaludt, az ablaknál egy fölmerült nehézség föl beszélgetnek. Julius tizenötödike van, az öreg asszony maga szokta a házbéreket beszélni és most meg vannak akadva, mert nem tudják hogyan hajtsák be a pézt. A házmesterek már kértek utasításokat. A beteggel, a milyen gyöngye most, nem beszélhetnek ilyen ügyekről. Pedig ha a katasztrófa bekövetkeznék, szükségük lenne a házbérekre, néhány személyes költségük fedezésére.

— Uram Istenem! — szól Károly helken — ha akarjátok, elmegyek a lakókhöz . . . Föl fogják fogni a helyzetet s fizetni fognak.

De Györgynek és Móricznak nem igen látszik tetszeni ez a megoldás. Ők is bizalmatlanok lettek.

— Mi is elkísérhetünk, -- szól az első. — Mind a hármunknak vannak kiadásai.

— Jól van hát! kezeitekbe fogom adni a pénzt . . . Ősak nem hiszitek, hogy képes lennétek megszökni velem!

— Nem, de mégis jobb, ha együtt maradunk.

— Ez lesz a legszabályszerűbb.

Egymásra néznek, szemekben már látszik a bosszúság és az osztoszkodás dühe. Az örökség itt van és mindenik a maga számára akarja a legnagyobb részt. Károly hirtelen hangosan is kifejezést ad azoknak a gondolatoknak, melyeket fivérei nem mondanak ki:

— Halljátok, a legjobb lesz, ha eladunk mindent . . . Ma gyötörjük, holnap már fel fogjuk felni egymást.

De egy hörgés hallatszik s ők hirtelen hátrafordulnak. Anyjuk fölemelkedett, sápadtan, kidülledt szemekkel, remegve. Mindent hallott, felejték nyujtja sovány karjait és rémülten hajtogatja:

— Gyermekeim . . . Gyermekeim . . .

Görös fogja el és visszahanyatlik vánkorsára. Meghal, azzal a gyöttrő gondolattal, hogy fiait meglöpték.

Ezek megrettenve térdre esnek az ágy előtt. A halott kezeit csókolják és sokogva osakják be szeméit. Ebben a pillanatban gyermekszük jut eszükbe, most már árvák. De ez a borzasztó halál megmarad szívükben és szemrehányással, gyűlölettel tölti el őket egymás iránt.

A halottat szobalánya öltözteti fel. Egy apózáért küldtek, hogy őrizze a holttestet. Ez idő alatt a három fiu el van foglalva, tudatják a halálesetet, gyászjelentéseket rendelnek, és a temetés iránt intézkednek. Ejjel főváltva virrasztanak az apózával. A szobában a redőny le van eresztve, ott fekszik az ágy közepén a halott, emereven összekulcsolt kezekkel, mellén egy ezüst feszület. Mellette viaszgyertya ég. Egy szenteltvíztartóba puztáng galy van mártva. És a virrasztás tart tovább, egész hűvös reggelig. Az apóca meleg tejet kér, mert nem érzi jól magát.

Temetés előtt a lépcső emberekkel telik meg. A bejárat ezüst rojtos fedete posztóval van bevonva. Itt van kitéve a koporsó, mint egy szűk kápolna belsejében, gyertyákkal körülvéve, csokrokkal és koszorúkkal borítva. Minden belépő a koporsó lábánál levő szentelével behinti a holttestet. Nyolcz órakor megindul a menet. Az elhunyt fia vezetik. Mögöttük városi tisztviselők, nagyiparosok, az egész komoly, méltóságteljes polgárság halad kimért léptekkel, lenézéssel szemlélve a járda szélén álló kíváncsikat. A menet végén tizenkét gyászkocsi van. Megszámlálják őket és nagyon tetszenek a városnegyedben.

A jelenlevők sajnálkoznak Károly, György és Móriczon, a kik a koporsó mögött haladnak fedete ruhában és keztyűvel, meghajolva, kisírt szemekkel. Jajgatás különben nem hallatszik; nagyon illédelmes módon temetik el

anyjukat. A temetéskeosi harmadosztályú, úgy számítják, hogy néhány ezer frankba fog kerülni. — Egy öreg jegyző finom mosolylyal szól:

— Ha Guérardné maga fizetné temetését, hat kocsi megtagarított volna.

A templom ajtaja nyitva, az orgona szól, a gyászmisé a parókia plébánosa tartja. A három fuhoz fordulnak, a kik a templom hájójában egy padban ülnek sorban és fogadják mikor a résztvevők a koporsó előtt elmentek, a kézmozgatásait azoknak, kik nem mennek a temetőig. Tíz perczen át szorongatják a nyújtott kezeket, nem is ismerve az embereket, ajkukat elharapdálva, könnyeiket visszafojtva. Na y megkönnyebbulés nekik, mikor a templom megint kiürül és ők ismét mennek lassan a temetéskeosi mögött.

A Guérardék családi sírboltja a Pére-Lachaise temetőben van. Sokan gyalog mennek, mások a gyászkocsikba ülnek. A menet a Bastille téren át a Roquett utcába ér. A járőkelők felekettenek és leveszik kalapjukat. A negyed munkásai kíváncsian nézik a gazdag temetést és folytatják a kolbász és kenyér fogyasztását.

(Folytatása következik.)

KIS LOTTO.

Prágai:

6, 40, 34, 23, 10.

Nagy-Szebeni:

52, 72, 67, 20, 73.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza,**
távollétében a szerkesztésért felelős:

Dr. Lengyel Sándor.

NYILTTÉR.*

MENYASSZONYI KELENGYÉK.

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3.

A nagyérdemű közönséget tisztelettel tudósítjuk, hogy

új szállitmányok

érkeztek keiengye árúban, remekkiállításban s nagy választékban.

Raktáron több ezer mintadarab van, úgy olcsó, mint a legfinomabb minőségben.

Kelengyék

nálunk csak a legjobb vászonból kezesség mellett készítettnek.

Vidékre vagy más városokba

kivánatra azonnal küldünk egy megbízottat a legtökéletesebb mintagyűjteménnyel s bármely budapesti vagy bécsi cég ellenében a versenyt föl vesszük.

Idény előhaladása folytán olcsó és leszállított árban

adatnak el nyári és más divatkelmék, selymek, mosó-árú, napernyők, felöltők, függönyök és szőnyegek.

Probst Károly és Társai

1/896.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az adókövető-bizottság 1896-98. évekre érvényesül biró III. oszt. kereseti adójavaslatokat folyó hó 23-ától kezdve tárgyalja. A tárgyalások a városház emeleti kis-teremben foglalkozás szerinti betűsoros sorrendben fognak megtartatni és előző napon a helybeli lapokban, valamint a városház hirdető tábláján közzétételnek.

Miről a III. oszt. kereseti adókötelezettek azzal értesítettek, hogy a javaslatok elleni sérelmeiket ezen bizottság előtt előszóval vagy bélyegtelen kérvényben előadhassák.

Arad, 1896. július hó 20-án.

Szalay Károly,
bizottsági elnök.

Szállítok önnek kifogástalan, legfinomabb, minden az 1896. évben történt újításokkal ellátott prima „Pneumatic” biciklit eredeti angol szerkezettel beleértve a felszerelést csak 120 frórt 1 évre írásbeli jótállás mellett, készpénz fizetés mellett. Rundbakin M. Bécs, II. Glockengasse 2. 871.

Felső kereskedelmi tanintézet Nagyváradon.

Az országos kereskedelmi akadémiákkal egyenrangú és jogu szakiskola. Áll 3 osztályból. Nyilvánossági és egy évi önkéntességi joggal felruházva. A nagyváradai kereskedők új és fényesen berendezett palotájában, előkelő családok fiai részére a modern szakképzés minden követelményeinek megfelelően berendezett

internátussal.

Végzett növendékek a bel- és külföld legnagyobb vállalatainál helyeztetnek el.

A tanév 1896. évi szeptember hó 1-én nyílik meg.

PROPPER N. JANOS,

igazgató.

1024

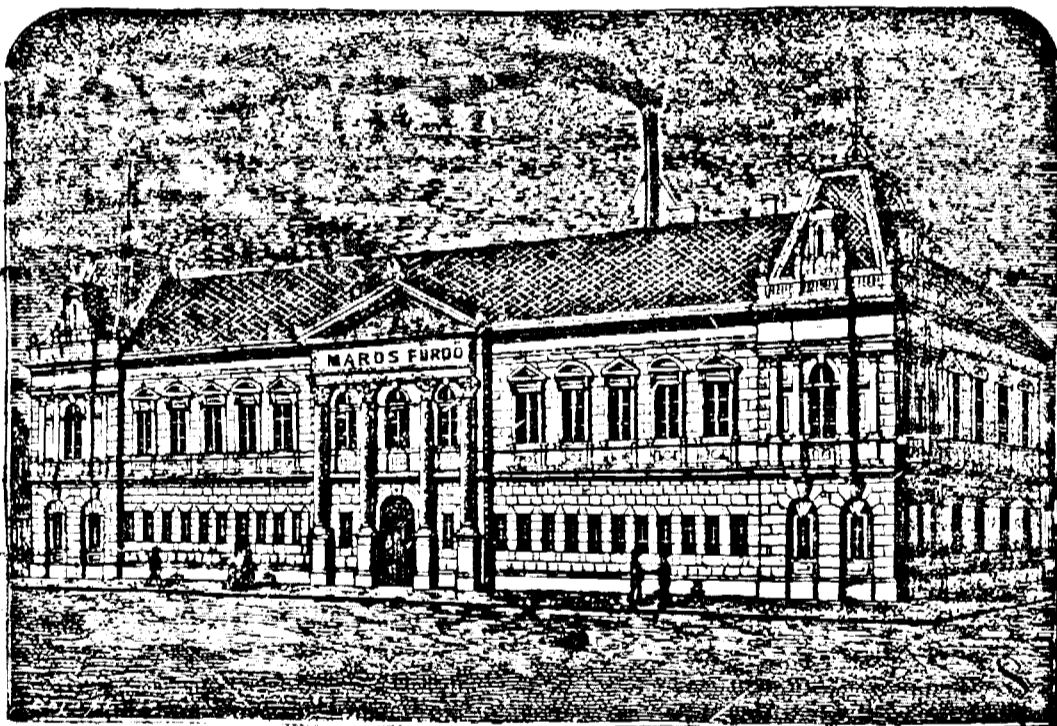
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdésel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadítsuk azáltal egészségünk biztosítsuk.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk

Simay István a „Maros”-gőzfürdő tulajdonosa

fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatnak. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyíltatik. Előjegyzéssel a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vízgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.
Egy órák-jegy	— frt 40 kr.	Vas és móor-fürdő.	
Uszás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr.
Hidényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 30 kr.
Uzoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.	1 törölköző	8 kr.
30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.	Pénztárnyitás nyáron reggeli 6 órakor. téli reggeli 7 órakor.	
Másassal egy személy	— frt 70 kr.		

A Simay-féle gőzfürdő-épületben azemeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcai, parkettával kipedelt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.

A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

JÓ HÁZBÓL VALÓ FÉLÜK

ELŐNYÖS ÜZLETESI FELTÉTELEK MELLETT FELVÉTELEK AZ

„Aradi Nyomda Részvénytársaság”

könyvnyomdájában és könyvkötészetében.